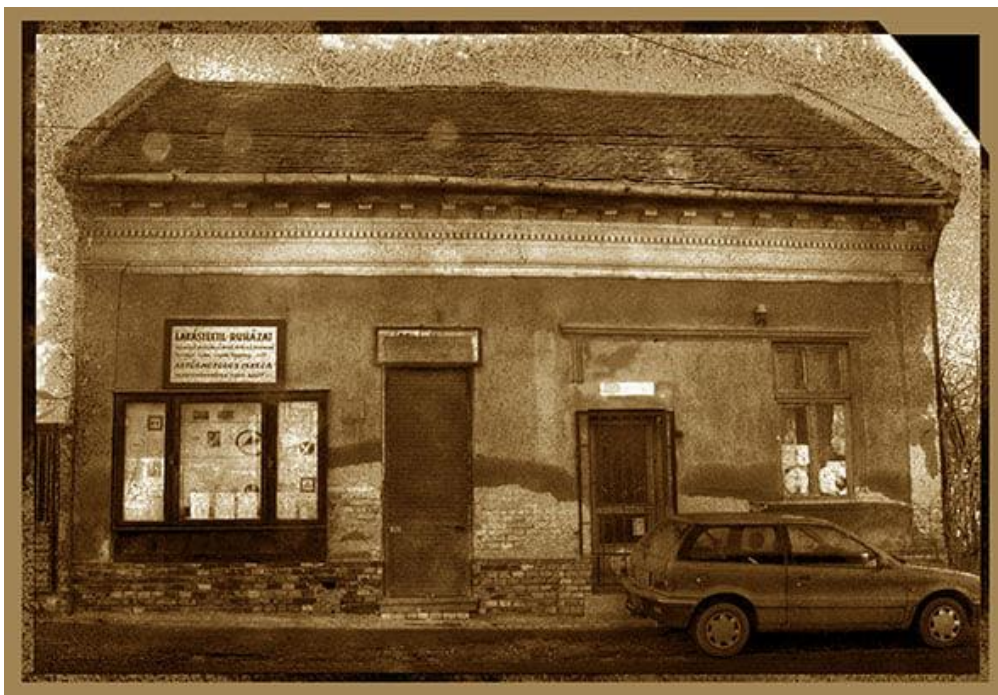

Károlyi fényképészeti műterem Rákosszentmihályon

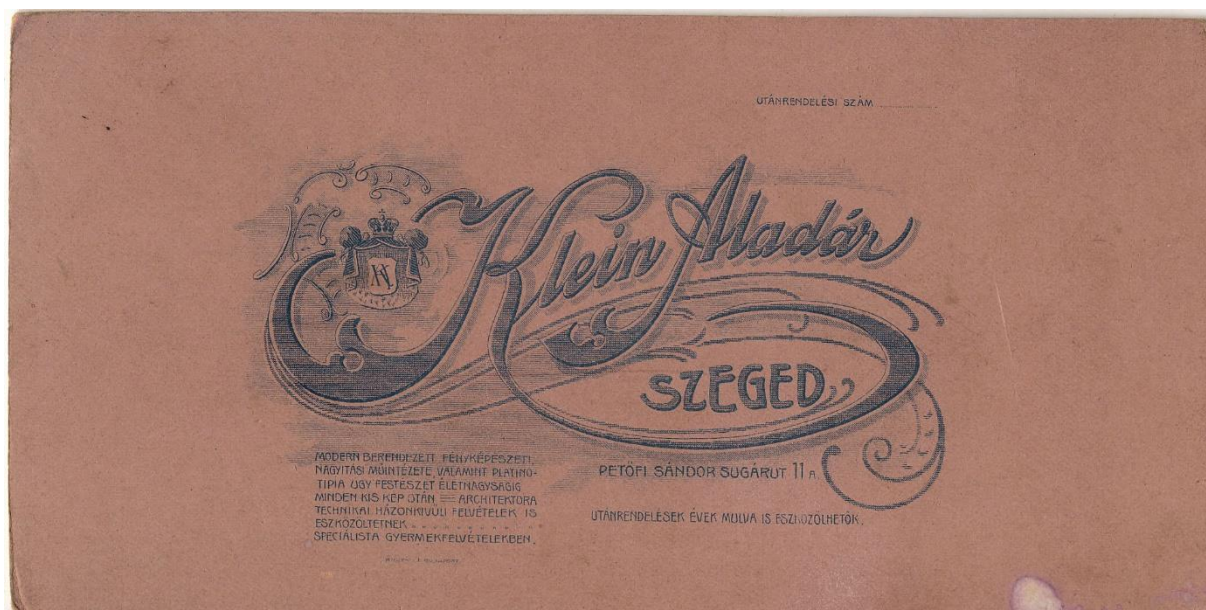
F: Széman Richárd

A már nem üzemelő Károlyi fényképészeti műterem mára lebontott épülete Rákosszentmihályon, a József utcában. Ma már csak emléktábla jelzi a helyét. A következőkben olvasható a műterem leírása és válogatás az ott készült művekből. A Károlyi-féle műterem folyamatosan működött az 1910-es évek második felétől (?) 1986-ig. Ezután 1991-ig Kocsis László bérelte.

Első fényképészműtermét Károlyi Aladár (született 1883-ban, Klein Aladárként) Szegeden alapította, 1906-ban. Ebben az évben kért engedélyt új fényírda melléképület építésére a Petőfi Sándor sugárút 11/a sz. alatt, 1907-ben a címtár szerint pedig már a Zsinagóga u. 13-ban működött a műterme. Felesége Jónás Ilona.

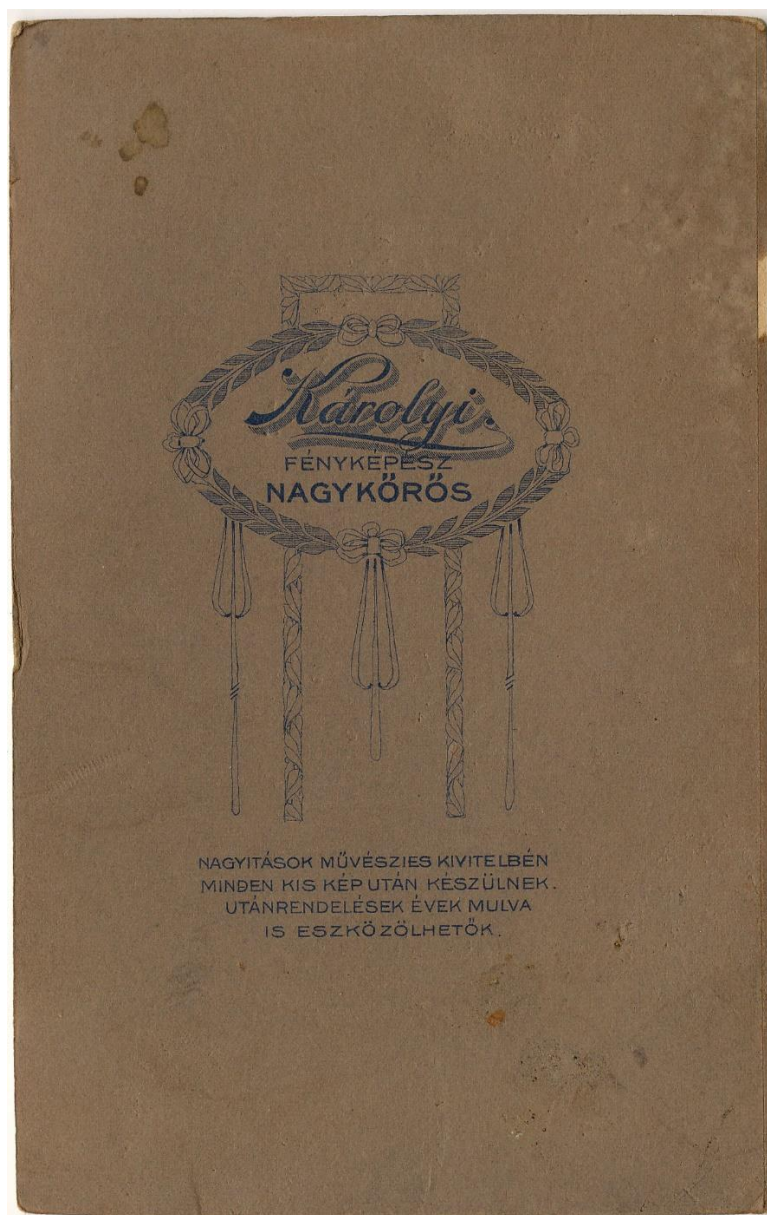

Klein Aladár

Két leánya született, Irén és Erzsébet. Fia, Ferenc, aki később folytatta édesapja mesterségét, Szegeden született, 1910. december 2-án.

Szegedről Nagykőrösre költözött a család, ott egy-másfél évig éltek és tartottak fenn műtermet, itt már Károlyi néven.

A rákosszentmihályi műtermet a József utca 32-ben Károlyi Aladár vezette, de a harmincas évek közepétől már fia, Ferenc is besegített a munkába.

Károlyi Aladár első megtalált dátum nélküli, rákosszentmihályi fényképe a tízes években készülhetett, ifj. Korompay Dezső, a cinkotai mozi későbbi tulajdonosának portréja. Károlyi a szegedi műterem verzó feliratát ragasztotta felül, Károlyi fényképház Rákosszentmihály felirattal.

Károlyi fotó felirattal mai napig is sok család archívumában találkozhatunk. A nagyméretű, kartonra ragasztott képeket a képoldal kartonján, ceruzával írták alá, a képeslap méretű képeket a hátoldalon pecsételték le. Apa és fia elsősorban műtermi portrékat és csoportképeket készített. Az idősebb fotográfus képei között gyakran találunk a kor divatjának megfelelő, színezett szépia képeket.

Kecskeméthy Vince kertész, Rákosszentmihály bírója

Kertvárosi Helytörténeti
KIEIK
és Emlékezet Központ

Rákosszentmihályi műtermi képein kívül találtunk még Cinkotán, helyi népviseletbe öltözött lakosokról készített fotókat és műkedvelő előadások után, szabad térben készült csoportképeket is.

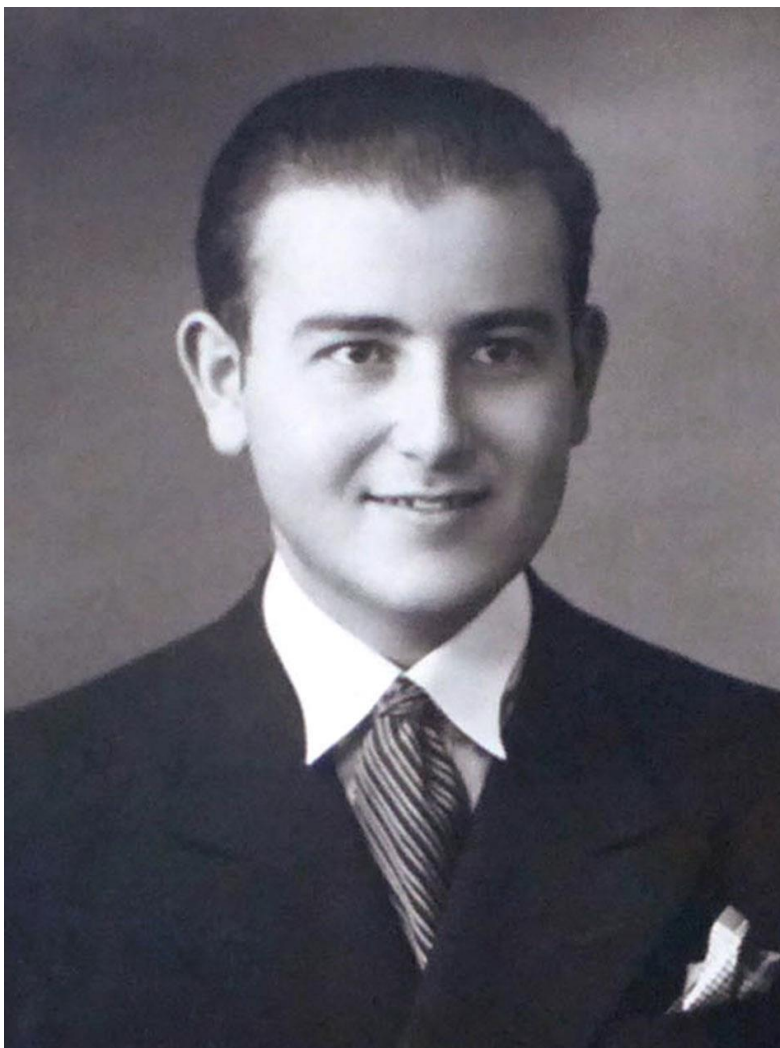
Terényi Pál és Fényes Erzsébet lakodalma 1940.

1944-ben Károlyi Aladárt, feleségét, két leánygyermeküket és három éves unokaöccsüket Auschwitzba deportálták. Egyikük sem jött haza.

Fia, Károlyi Ferenc munkaszolgálatos volt ebben az időben, ezért kerülhette el a koncentrációs tábort. A háború befejeztével a munkaszolgálatból orosz hadifogságba került, 1947-ben jött haza.

Ebben az évben kezdett dolgozni édesapja műtermében.

1949-ben Károlyi Ferenc azon szerencsés kevesek között volt, akinek műtermét nem államosították. Fényképész kisiparosként 1959. április 16-án kapta meg a Fővárosi Tanács IV. ipari osztályától az *Ipar Kiváló Mestere* kitüntető oklevelet.

Felesége Molnár Eszter fodrász, Károlyi Aladár felvételén.
Két gyermekük született: Irén és Gábor.

Károlyi Ferenc 1986-ig működtette a Károlyi fényképházat. Ezután 1991-ig Kocsis László fényképész bérelte a családtól a műtermet, azóta nem funkcionál fényképészetként.

A Mészáros család fotóalbumából

Bajgár Éva, és férje Földi István kb. 1955-ben

Papp Katalin, Károlyi Ferenc fotóján. Családi albumából több Károlyi fotót adományozott a gyűjtemény tulajdonába.

Forrás a Kertvárosi Helytörténeti Füzetek sorozatban:

30. Széman Richárd: Képeskönyv, Fényképészek Budapest peremén

53. Széman Richárd: Műkedvelők vademecuma, avagy játék és jótékonyosság.

A két kötetben és a gyűjtemény archívumában még több képet találhatnak az érdeklődők.